

Παραμορφώνοντας το πρόσωπο του Χριστού

Ορθοδοξία / Αιρέσεις

Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Γεωργόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

Η αμφισβήτηση της εκκλησιαστικής διδαχής και εμπειρίας σχετικά με το πρόσωπο του Θεανθρώπου είναι ένα φαινόμενο μόνιμο στην ιστορική πορεία της Εκκλησίας. Μαρτυρείται ήδη απ'αυτά τα αποστολικά χρόνια (Α΄.Ιωαν. 22-26. Β΄ Ιωάν, 7). Πλήθος αιρέσεων και θεωριών άλλοτε ευθέως και άλλοτε συγκεκαλυμμένως επιχείρησαν και επιχειρούν μέχρι σήμερα να παραχαράξουν ή και να αντικαταστήσουν την εκκλησιαστική αυτοσυνειδησία και το εν Αγίω Πνεύματι φρόνημα της Εκκλησίας σχετικά με το πρόσωπο του Χριστού.

Από τα μέσα του δεκάτου ενάτου αιώνα αλλά και κατά τη διάρκεια του εικοστού δημιουργήθηκαν αιρετικά και παραχριστιανικά συστήματα αλλά και αποκρυφιστικές θεωρίες οι οποίες υπάρχουν μέχρι σήμερα και συνεχίζουν να παραμορφώνουν και να ακρωτηριάζουν την εξ Αποκαλύψεως διδασκαλία της Εκκλησίας.

Αναφέρει πολύ χαρακτηριστικά ο καθηγητής κ. Ευάγγελος Θεοδώρου: «Συχνά υπάρχουν ισχυρισμοί περί του Χριστού, οι οποίοι, είτε με έκδηλη αντιχριστιανική διάθεσι, είτε κατά συγκεκριμένον τρόπο με χρήσι ευσεβοφανούς προσωπείου, υπονομεύουν αυτά τα θεμέλια του χριστιανισμού»[1].

Η διατύπωση των αιρετικών αντιλήψεων σχετίζεται στις μεν αιρετικές κινήσεις, με την δήθεν ορθή κατανόηση της Αγ. Γραφής, την αποκλειστικότητα της οποίας κάθε τέτοια ομάδα διεκδικεί για τον εαυτό της, στις δε παραχριστιανικές κινήσεις (π.χ. Μορμόνοι) με την ανεπάρκεια, κατ'αυτές, της εν Χριστώ Ιησού θείας Αποκαλύψεως και την ανάγκη συμπληρώσεώς της και σε άλλες με μοναδικό μέσο ερμηνείας αποκλειστικώς το έργο του ιδρυτή της κίνησης (π.χ. Χριστιανική Επιστήμη).

Αντιθέτως στα αποκρυφιστικά συστήματα σχετίζεται με το επιχείρημα της αξιολόγησης του Χριστιανισμού υπό το πρίσμα μιάς εσωτεριστικής - μυστικής γνώσης ή αργέγονης σοφίας, που ισχυρίζονται ότι κατέχουν ή ακόμα και με αποκαλύψεις πνευμάτων σε ορισμένους αποκρυφιστικούς χώρους (π.χ. Πνευματισμός).

Οι ισχυρισμοί, βεβαίως, αυτών των κινήσεων, τόσο των αιρετικών όσο και των αποκρυφιστικών, αποτελούν, συνήθως, την σύγχρονη έκφραση παλαιότερων πλανών που ξαναεμφανίζονται στο ιστορικό προσκήνιο με καινούργια επωνυμία. Χωρίς αντικειμενική δυσκολία πολλές από τις σύγχρονες αποκρυφιστικές και

νεοεποχίτικες θεωρίες περί Χριστού μπορούν άνετα να χαρακτηριστούν ως Νεογνωστικές.

Στα ίδια πλαίσια και με αντικειμενική στόχευση την αλλοίωση της εκκλησιαστικής διδαχής για το πρόσωπο του Κυρίου πρέπει επίσης να εντάξουμε και τις ύπουλες μεθοδεύσεις του σύγχρονου και ποικιλόμορφου θρησκευτικού συγκρητισμού.

Κάθε λόγος για σύνθεση των διαφόρων θρησκευτικών παραδόσεων, για επιμέρους ενσωμάτωση και σύγκλιση των υποτιθέμενων κοινών στοιχείων όλων των θρησκειών , παρά το άκρως ελκυστικό λεξιλόγιο που οι θιασώτες του φαινομένου χρησιμοποιούν, δεν είναι τίποτα άλλο παρά μία προσπάθεια να επιτευχθεί ένας ενιαίος συνδυασμός αντίθετων ή ασυμβίβαστων στοιχείων και μεγεθών. Το πρόσωπο του Χριστού στα πλαίσια του θρησκευτικού συγκρητισμού, επισημαίνει πολύ εύστοχα ο Δανός θρησκευτολόγος καθηγητής J.Aagaard (1928-2007), « ισοπεδώνεται » [2].

Για όλες αυτές τις αιρετικές , παραχριστιανικές, αποκρυφιστικές και νεοεποχίτικες εκδοχές για το πρόσωπο του Χριστού και γενικά για κάθε θεωρία περί Χριστού που ακρωτηριάζει την εκκλησιαστική διδαχή και αυτοσυνειδησία σχετικά με το πάνσεπτο πρόσωπο του Θεανθρώπου (Ιωάν. 20, 30. 21,25, Α΄ Ιωάν. 1,1-4. Α΄. Πέτρ.1, 12) ή επιχειρεί να την αντικαταστήσει, ισχύουν διαχρονικά και στο ακέραιο οι θέσεις του αγίου Ιουστίνου Φιλοσόφου και Μάρτυρος , ότι « πολλοί γαρ και άθεα και βλάβσημα και άδικα εν ονόματι αυτού παραχαράσσοντες εδίδαξαν, και τα από του ακαθάρτου πνεύματος διαβόλου εμβαλλόμενα ταίς διανοίαις αυτών εδίδαξαν και διδάσκουσι μέχρι νυν »[3].

Σημειώσεις.

1. Βλ. Προλεγόμενα στην Χριστολογική Απολογητική, στο ΘΕΟΛΟΓΙΑ 68 (1997), σ. 626.

2. Βλ. J.Aagaard, Synkretismus, στό H. Krüger, W. Löser- W. Müller - Römheld u.a (Hrsg), Ökumene Lexikon. Kirchen, Religionen Bewegungen, 1983, στ. 1133: « von Synkretismus nur die Rede sein kann, wenn Christus nicht mehr ins Zentrum, sondern mit anderen relig.Meistern und Religionsstiftern in eine Reihe gestellt wird. In unserem Jahrhundert ist ein internationaler Synkretismus entstanden, der behauptet, daß alle Religionen gleich wahr sind und zu demselben Ziel führen. Jesus Christus wird nivelliert und zu einem unter mehreren ».

3. Βλ. Ιουστίνου, Διάλογος, 82 , PG 6, 669 C.

<https://bit.ly/3v4gdc9>